

Hittan

Hittan 9-12. évfolyam

H I T T A N
9 . é v f o l y a m
(4 osztályos képzés)

C é l o k é s f e l a d a t o k

A tanuló életkorának megfelelően bemutatjuk, hogy a Krisztus előtti zsidóság történelme az egyetemes emberi üdvtörténet ószövetségi szakasza, amelynek folyamán Izrael fiai megtapasztalták az őket megszólító Isten valóságos jelenlétét szemben a korabeli politeista kultuszok bálvány-istenségeivel. Történelmük során felfedezték a Messiás eljövételét ígérő Isten jelenlétét, működését, és megpróbálták „megrajzolni” titokzatos Istenük arcát.

Segítjük a tanulót annak tudatosításában, hogy az ő személyes történelmében is jelen van a messiási kor boldogságát ígérő és előkészítő Isten.

A bibliai szemelvények tükrében bemutatjuk, hogy az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdetét (és az egész üdvtörténet középpontját) Jézus Krisztus élete, tanítása, kereszthalála, feltámadása és egyházának születése alkotja.

A szemelvények megfelelő alkalmazásával segítjük a tanulót abban, hogy bátran nyíljon meg a Messiásnak és Isten hatalmas Fiának bizonyuló Jézus Krisztus felé, aki titokzatos módon jelen van életében.

9. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám		
	Bevezetés a Szentíráshoz, az üdvösségtörténet kezdete	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8 2	10
1.	Az üdvtörténet színtere és főszereplője Az üdvösségtörténet Ábrahámától Mózesig	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	15 2	17
2.	Az üdvösségtörténet Józsuétól Salamonig	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	5 1	6
3.	A királyság kettészakadástól a babiloni fogságon át a szabadulásig A próféták működése Lírai költészet a zsidóságban, zsoltárok Vallási tapasztalat a perzsa és a hellén korban	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2	12
4.	Messiásvárás a korabeli zsidóságban Az Újszövetség történelmi kerete, az evangéliumok hitelessége, kialakulása és egyedi specifikumaik	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	7 1	8
5.	A Jézus Krisztus személye, születése Jézus Krisztus küldetése és tanítása Isten országáról Jézus Krisztus csodái, mint Isten országának jelei Jézus Krisztus megváltó szenvedése, halála és feltámadása	témafeldolgozás	14	14
6.	Az egyház születése és kibontakozása Kr. u. 33-tól 100-ig	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	3 2	5
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások			2
	Összesen			74

Bevezetés a Szentíráshoz, az üdvösségtörténet kezdete

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Szociális és állampolgári kompetencia Társadalmi érzékenység fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzési, rendszerezési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció Az értő olvasás, szövegértés fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Képi információ feldolgozása Esztétikai érzék fejlesztése	Bevezetés az év munkájába: a hittani ismeretek fontosságának tudatosítása a személyes életre és a közösségi együttműködésre vonatkozóan Bevezetés a szentírásismeretbe: a Szentírás könyvei, a kanonizáció folyamata, szentírásfordítások A Szentírás értelmezési szintjei, a Biblia korabeli világa (biblikus földrajz, növény és állatvilág), a korabeli mindennapi élet, korabeli vallási csoportok	Tanórai megbeszélés, a hittani ismeretek felfrissítése Páros és csoportos gyűjtőmunkával ismerkedés a bibliai könyvekkel. A szentírás könyvek rendszerezése, sorrendbe állítása Az ismeretek megbeszélése, közös jegyzetelése Tanórai beszélgetés egyes szentekről akik a megtérés által léptek rá Krisztus útjára Aktualizálás: erkölcsi tanulságok levonása	Irodalom Képzőművészetek Irodalom Földrajz Biológia

**Az üdvtörténet színtere és főszereplője; az üdvösségtörténet Ábrahámától Mózesig
1. témakör (Ter 1-47; Kiv 1-12; 19-21; 24)**

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli szövegek megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése <i>A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése</i> Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> A rendszerezési és a jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia A társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szövegalkotási készség fejlesztése	Történeti és műfaji bevezetés az Ábrahámig terjedő korszakba („Nagy bumm” elmélet; biológiai fejlődélmélet; műfajok: etiológa, mítosz, monda) A Pentateukhosz legfőbb jellemzői Bibliai szemelvények értelmezése: Az üdvtörténet színtere: a teremtett világ; az üdvtörténet főszereplője: az ember (Ter 1-2). Az ember első kudarca és az isteni segítség ígérete (Ter 3). A bűn tovaharapódzása: Kánin, a vízözön és a bábéli torony (Ter 4; 6-9; 11).	Tanórai beszélgetés, az előzetes tanulói ismeretek felelevenítése: a világ kialakulása, a törzsfjlődés; a monda, a mítosz műfaja; Történelmi atlasz használata: az ember kialakulása Ismeretek átadása tanórai beszélgetés formájában A teremtés-elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: a jó és rossz titkának értelmezése	Irodalom Történelem Földrajz Biológia Informatika Képzőművészetek (pl. Michelangelo) Zeneművészet (pl. Haydn)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, információk szerzése Tájékozódás térben és időben A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerése képességének fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése A kreatív nyelvhasználat fejlesztése Hatékony, önálló tanulás A jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A pozitív gondolkodás képességének fejlesztése	Történelmi áttekintés: Kr. e. 2000-től 1200-ig (Mezopotámia, Egyiptom, II. Ramszesz, a kivonulás) Irodalmi-műfaji áttekintés: monda, teofánia, novella, legenda, kultikus elbeszélés, törvénygyűjtemény Bibliai szemelvények értelmezése: Ábrahám istenelménye (Ter 12; 15; 18; 21; 22) Isten jelenléte Izsák, Jákob életében (Ter 24; 25; 27; 28; 32), József története (Ter 37–41; 47) A szabadító Isten megnyilatkozása a kivonulás idején (Kiv 1–12) A tízparancsolat és a mózesi szövetség (Kiv 19–21; Kiv 24)	Gyűjtőmunka az interneten: az ókori Egyiptomra és Mezopotámiára vonatkozó ismeretek gyűjtése; az adatokból táblázat készítése Tanórai beszélgetés: az előzetes tanulói ismeretek felelevenítése, kapcsolatkeresés a már ismert irodalmi műfajokkal A pátriárkákról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: hogyan képes felismerni az ember saját élethivatását Memoriter Shōma (MTörv 6,4-9) és ároni áldás (Szám 6,22-27)	Történelem Irodalom Informatika

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Demokráciára nevelés</i> <i>Fenntarthatóság,</i> <i>környezettudatosság</i> <i>Testi, lelki egészség</i> A társas aktivitás és az önfejlesztés képességének fejlesztése Az egyetemes kultúra iránti tisztelet fejlesztése		A tízparancsolat értelmezése: cselekedeteinknek hatása van környezetünkre is, mindenkinek lehetőséget kell adnunk a jó megélésére.	

Az üdvösségtörténet Józsuétól Salamonig – 2. témakör (Józsue, Bírák, 1-2Sám, 1Kir könyve)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, információk szerzése Tájékozódás térben és időben A jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szövegalkotási képesség és a kreatív nyelvhasználat fejlesztése Az értő olvasás gyakorlása Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Hatékony, önálló tanulás A kritikai gondolkodás fejlesztése	Történelmi áttekintés: Kr.e. 1200-tól 931-ig (bírák, királyság – Saul, Dávid, Salamon) Bibliai szemelvények értelmezése: Isten működése Józsue életében (Józs 1–3; 6; 7; 23; 24) Istenélmények a bírák korában (Bír 2; 6; 8; 13–16) Isten segítségének megtapasztalása a királyság kezdeti időszakában: Sámuel tört. (1Sám 1–3; 9); Salamon tört. (1Sám 9; 12; 13). Dávid az eszményi király (1Sám 16–17; 19; 24–26. 2Sám 2; 5–12; 24). Salamon története (1Kir 1–8; 11); halála után az ország kettészakadása (1Kir 12)	Tanórai beszélgetés: az előzetes tanulói ismeretek felelevenítése Történelmi atlasz használata Jegyzetelés a füzetbe A bibliai szövegek egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Egyes szövegek feldolgozása az ún. „tanulásút” módszerrel, szöveg-kiegészítő, szöveg-értelmező olvasással Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: – hogyan képes felismerni az ember saját élethivatását; – a történelmi szövegekben megkülönböztetendők a valós eseményekre vonatkozó adatok és az építő jellegű megállapítások	Irodalom Történelem

A királyság kettészakadástól a babiloni fogságon át a szabadulásig: a próféták működése, lírai költészet a zsidóságban, zsoltárok és vallási tapasztalat a perzsa és a hellén korban – 3. témakör

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, információk szerzése Tájékozódás térben és időben A jegyzetelési képesség fejlesztése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerése képességének fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Az értő olvasás gyakorlása Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	Történelmi áttekintés: Kr. e. 931-től 538-ig (a prófétaság intézménye, Izrael és Júda, a babiloni fogság) Irodalmi-műfaji áttekintés: prófétai elbeszélések, kölcsönzött beszédformák, mondások, messiási jövendölések Bibliai szemelvények értelmezése: Illés, Ámosz és Ózeás az üdvözítő Isten szolgálatában (pl. 1 Kir 18; Ám 5; Óz 11) Nátán próféciaja; Izajás próféciai az üdvösséget munkáló Istenről (pl. 2Sám 7; Iz 7–11); Jeremiás jövendölései a fogságról	Tanórai beszélgetés: az előzetes tanulói ismeretek felelevenítése Történelmi atlasz használata Jegyzetelés a füzetbe Tanórai beszélgetés az ismeretek felelevenítésére, kapcsolatkeresés a már ismert irodalmi műfajokkal A prófétai szövegek egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Memoriter: zsoltár megtanulása Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: – az ember személyes boldogságot adó élményeinek megkeresése – az ókori próféták példájából megérthető,	Történelem Irodalom

<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A pozitív gondolkodás fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Az egyéni és a közösségi felelősségérzet fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i>		hogyan a közösségi problémákat a szolidaritás alapelveivel lehet megoldani	

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Az ismeretszerzési, a rendszerezési és a lényeg-kiemelési képesség fejlesztése Tájékozódás térben és időben képességének fejlesztése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás képességének fejlesztése, az analógiák keresése, analógiák felismerési képességének fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének	Vázlatos történelmi áttekintés: Kr. e. 538-tól 63-ig Círusz, Zerubbábel, Ezdrás és Nehemiás Nagy Sándor, Ptolemaioszok, Szeleukidák: IV. Antióchosz Epifánész, Makkabeusok Irodalmi-műfaji áttekintés: fogság utáni prófétai, bölcsességi, bibliai lírai és zsoltáriródalom	Gyűjtőmunka: a perzsákra és a hellén korra vonatkozó ismeretek gyűjtése, rövid vázlat készítése a füzetben Tanórai beszélgetés során az irodalmi műfajokról tanultak felelevenítése, kiegészítése	Történelem Irodalom

fejlesztése Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Az értő olvasás gyakorlása Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A helyes önértékelés fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> A pozitív gondolkodás fejlesztése	Bibliai szemelvények értelmezése: A perzsa kor prófétai irodalmában tükröződő istenélmény (Zak 4) A perzsa kor bölcsességi irodalmában megfogalmazódó istentapasztalat (Péld 8, 22-36; Jób 10) A Messiásról éneklő zsoltárok (Zsolt 2; Zsolt 72; Zsolt 110)	A perzsa és hellén korról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: hogyan képes az ember feldolgozni élete nehézségeit	

**Az Újszövetség történelmi kerete, az evangéliumok hitelessége, kialakulása és egyedi specifikumaik;
Messiásvárás a korabeli zsidóságban – 4. témakör**

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegeket megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Tájékozódás térben és időben Ismeretszerzés, információk szerzése, rendszerezése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerési képességének fejlesztése A jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése A kreatív nyelvhasználat fejlesztése	Történelmi áttekintés: Kr.e. 6/4 – Kr. u. 28/29 (Hasmoneusok, Nagy Heródes, Jézus születésének éve) Messiásvárás a korabeli zsidóságban (intertestamentárius irodalom) Az Újszövetség könyvei, műfajai (evangélium, apostoli levél, apokalipszis) Az egyes evangéliumok ismérvei, jellemzői Az újszövetségi könyvek szövegének megbízhatósága; a tartalom belső érvei Az újszövetség kánona és fordításai Irodalmi-műfaji áttekintés: gyermeksgéttörténet, nemzetségtábla, születés-meghirdetés, gyermekkort bemutató epizód, midrás és hagadda, előszó	Asszociációs előkészítés: szimbólumgyűjtés – mit jelent Jézus születése Csoportmunka: Jézus születési idejével kapcsolatos tudnivalók gyűjtése a Bibliai Lexikonból Tanórai beszélgetés: az ismeretek felelevenítése, kapcsolatkeresés a már ismert irodalmi műfajokkal Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe	Irodalom Történelem Rajz

Jézus Krisztus személye, születése, küldetése és tanítása Isten országáról
Jézus Krisztus csodái, mint Isten országának jelei, megváltó szenvedése, halála és feltámadása – 5. témakör

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Tájékozódás térben és időben Ismeretszerzés, információk szerzése, rendszerezése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerési képességének fejlesztése A jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli szövegek megértésének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése A kreatív nyelvhasználat fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az erkölcsi érzék fejlesztése A pozitív gondolkodás képességének fejlesztése <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i>	Történeti áttekintés: Kr. u. 28/29 – Kr. u. 30/33 Palesztina politikai és vallási helyzete Jézus Krisztus fellépése idején (negyedes fejedelmek, Pontius Pilatus, vallási és politikai csoportosulások; szövetségek közti irodalom, apokrif iratok, kumráni leletek) Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus születése, gyermekora Máté és Lukács evangéliumában (Mt 1–2; Lk 1–2) Jézus Krisztus személye (Márk és János ev. szerint) Jézus Krisztus küldetése (Máté és Lukács ev. szerint) Jézus Krisztus tanítása Isten országáról (Máté és Lukács ev. alapján egyes példabeszédek segítségével)	Csoportmunka: Palesztina politikai és vallási helyzetének áttekintése; a Jézus korabeli vallási csoportosulások; hagyományos irodalmi műfajok – forrás: történelmi atlasz és hittankönyv A Jézusról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Egyes szövegek feldolgozása az ún. „tanulásút” módszerrel, szövegkiegészítő, -értelmező olvasással Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: boldogságot adó élmények a mai ember életében Memoriter: a nyolc boldogság	Történelem Irodalom

Jézus Krisztus csodái, mint Isten országának jelei, megváltó szenvedése, halála és feltámadása:

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A társas aktivitás és a döntésképeség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Tájékozódás térben és időben <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Ismeretszerzés, információk szerzése, rendszerezése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerése képességének fejlesztése A jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szövegalkotási képesség és a kreatív nyelvhasználat képességének fejlesztése Az értő olvasás gyakorlása Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az erkölcsi érzék fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i>	Bevezetés a csodaelbeszélések műfajába (a csoda külső és belső oldala) Irodalmi-műfaji áttekintés: gyógyítási csodaelbeszélés, ördögűzés, ajándékozó csoda, mentő-csoda, halott-feltámasztás Bibliai szemelvények értelmezése: Ördögűzések és gyógyítási csodák – a helytállás és a szabadság új lehetősége (Lk 8, 26-39; Mk 1, 40-45; Mk 2, 1-12) Ajándékozó- és mentő-csodák – az öröm és a bizalom új lehetősége (Mk 6, 34-44; Mk 4, 35-41) Feltámasztási csodák – az új élet lehetősége (Lk 7, 11-17)	Projektmunka: különleges események összegyűjtése és értelmezése; a projektmunka lépéseinek megtervezése; eredményeinek közzététele (pl. csoportújságban) A Jézus csodáiról szóló elbeszélések egyéni irányított, majd közös hangos olvasása Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: a legnagyobb csoda az ember életében, ha képes jóindulatúan odafordulni a másik emberhez	Informatika Irodalom

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Digitális kompetencia Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Az információkezelés és a kommunikáció-értékelés képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Tájékozódás térben és időben <i>Európai egyetemes kultúra</i> Ismeretszerzés, információk szerzése, rendszerezése A kritikus gondolkodás, az összehasonlítás, az analógiák felismerési képességének fejlesztése A jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szövegalkotási képesség és a kreatív nyelvhasználat képességének fejlesztése Az értő olvasás gyakorlása Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> <i>Testi, lelki egészség</i> <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> A pozitív gondolkodás és a környezettudatosság képességének fejlesztése	Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelemtudomány fényében (Jézus halálának ideje, a zsidó húsvét és a kovásztalan kenyér ünnepe, az utolsó vacsora ideje, Jézus feltámadása) Irodalmi-műfaji áttekintés: szenvedéstörténet, feltámadási jelenés, kultikus etiológia, vitabeszéd Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus szenvedése – a kereszt felé vezető út (Jn 10, 22-39; Lk 22, 7-20) Jézus Krisztus halála – Jézus pere és keresztre feszítése (Jn 18,28–19,16; Mt 27, 27-66) Jézus Krisztus feltámadása – feltámadási jelenések (Mk 16, 1-8; Mt 28, 1-20; Lk 24, 13-35; Jn 20, 19-29)	Gyűjtőmunka: a Jézus halálára vonatkozó ismeretek összegyűjtése az interneten; az információk rendszerezése közös órai megbeszélés keretében A Jézus haláláról és feltámadásáról szóló elbeszélések egyéni irányított majd közös hangos olvasása Egyes szövegek feldolgozása a hiányos szöveg kiegészítése módszerrel Tanári irányítással szövelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: – az újrakezdés lehetősége – Jézus halálát és feltámadását bemutató festmények elemzése: mennyire épülnek a bibliai szimbólumokra	Informatika Történelem Irodalom Képzőművészetek

Az egyház születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig – 6. témakör

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása Anyanyelvi kommunikáció A szövegalkotási képesség és a kreatív nyelvhasználat képességének fejlesztése <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Az értő olvasás gyakorlása Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az erkölcsi érzék fejlesztése	Az egyház története Kr. u. 30/33-tól 100-ig (az egyház fejlődése, Saul) Irodalmi-műfaji áttekintés: elragadtatási elbeszélés, apostoli igehirdetés, meghívási látomás, apokaliptikus látomás Bibliai szemelvények értelmezése: Jézus Krisztus mennybemenetele és az első pünkösöd – az egyház születése (ApCsel 1, 1-11; ApCsel 2, 1-36) Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig) (ApCsel illetve a páli és katolikus levelek alapján) Az apostolok nevében tanító egyház – a Kr. u. 65-től 100-ig terjedő időszak A világ és az egyház jövője János jelenéseiben (Jel 12)	Tanulói kiselőadás az ókeresztény egyház és Saul életéről. Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe A bibliai elbeszélések egyéni irányított majd közös hangos olvasása Egyes szövegek feldolgozása a hiányos szöveg kiegészítése módszerrel Tanári irányítással szóelemzés, szövegértelmezés tanórai beszélgetés formájában Memoriter: a szeretethimnusz (1Kor 13) Az ismeretek jegyzetelése a füzetbe Az értelmezett bibliai szövegek aktualizálása: Isten hívása minden embernek szól	Vallástörténet Történelem

A továbbhaladás feltételei

Ismerje meg a tanuló az Ószövetség legfontosabb, hitünket meghatározó és érintő részeit, tudatosítsa, hogy e könyvekben a választott népnek az az élménye, hogy az üdvösséget ígérő Isten nem hagyja magára népét, vallási drámákban, sajátos műfajokban és jelképekben fogalmazódik meg. Sajátítsa el a bibliai exegézis alapelemeit, és a mondanivalót tudja saját korára, önmagára, Isten közöttünk végbevitt üdvözítő tevékenységére alkalmazni.

Ismerje meg a tanuló az újszövetségi könyveket: az evangéliumokat, az Apostolok Cselekedeteit és a leveleket. Tudatosítsa, hogy a sajátos műfajokban és igehirdetői céllal megfogalmazott újszövetségi vallási drámák arról tanúskodnak, hogy Jézus követői élményszerűen meggyőződtek arról: mesterük a megígért Messiás, s az ember üdvössége érdekében valóban legyőzte a halált, s tanításában, Igéjében, az egyház által közvetített tanításában és az eukharishtiában jelen van.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

H I T T A N

1 0 . é v f o l y a m

C é l o k é s f e l a d a t o k

Az egyes dogmák szöveg szerinti bemutatása útján feltárul a hit gazdagsága és mélysége, a hit tárgyával ismerkedünk, amelyet azután logikusan követhet a hit gyakorlata. A diákok szeme előtt megjelenítésre kerül Isten és az ember titka, valamint a kettő közötti kapcsolat. Az egyes dogmák bemutatása során követjük a hagyományos feldolgozási módot: vagyis a hittétel megfogalmazása, magyarázat, ellenkező nézetek, bizonyítás, valamint lehetőség szerint észérvek követik egymást.

10. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
Bevezetés: A dogmatika fogalma, jelentősége, szakkifejezései, felosztása.		2	
1.	Isten létezése, tulajdonságai, cselekedetei.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
2.	A teremtés fogalma, célja és értelme.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
3.	Az angyalok és az ördögök létezése, jellemzői, működése.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
4.	A Megváltó személye, viszonya a Szentháromsághoz és az emberekhez.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	8 2 10
5.	Szűz Mária személye, szerepe a megváltásban; az Egyház egy-egy tulajdonsága.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	3 1 12
6.	A végső dolgok (halál, különítélet, tisztítóhely, menny, pokol, végső ítélet) valósága és tartalma.	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 4
		3	
<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7	
Összesen		74	

Bevezetés – A dogmatika fogalma, jelentősége, szakkifejezései, felosztása.

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Szövegértés és kifejezőképesség Szöveges információ feldolgozása Anyanyelvi kommunikáció A beszédkészség fejlesztése, önálló fogalmazás Hatékony, önálló tanulás Ismeretszerzés, rendszerezési képesség fejlesztése	Bevezetés az év munkájába: A dogmatika fogalma és jelentősége a teológia részterületei között. Dogmatikai szakkifejezések, és szempontok ismertetése.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényegét. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia

Isten létezése, tulajdonságai, cselekedetei. (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése	Isten létezésének, lényegének ismerete, tulajdonságainak bemutatása, és ezek jelentősége az emberek számára.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényegét. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgia.

Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése			

A teremtés fogalma, célja és értelme (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése	A világ teremtettségének magyarázata, ennek következményei a gondolkodás számára, a helyes világlátásra gyakorolt hatásai. A teremtés mibenlétének tisztázása. A teremtés okai, értelme és célja.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényeget. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgika.

Az angyalok és az ördögök létezése, jellemzői, működése. (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése	A tisztán szellemi létezők létének és mibenlétének bemutatása, csoportokra osztása, tulajdonságaik, feladataik, lehetőségeik, Istennel és az emberekkel történő együttműködésük keretei.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényeget. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgika.

A Megváltó személye, viszonya a Szentháromsághoz és az emberekhez. (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése	Jézus Krisztus isteni és emberi jellemzői, viszonyulása a két természetéhez, küldetése, a természet, a személy fogalmának bemutatása, a Szentháromság személyeinek egymáshoz való viszonya, az	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényeget. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgika.

Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése	emberek Istenhez való kapcsolatának lehetősége.		

Szűz Mária személye, szerepe a megváltásban; az Egyház egy-egy tulajdonsága. (5. témakör)			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése	Szűz Mária egyedülálló volta, Isten anyja, mint méltóság és küldetés, örök szüzessége, büntelensége, isteni dicsőségbe emelkedése testestül-lelkestül, kapcsolata az emberiséggel.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényeget. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgia.

A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotási készségek fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése			

A végső dolgok (halál, különítélet, tisztítóhely, menny, pokol, végső ítélet) valósága és tartalma. (6. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése	A halál fogalma és jelentősége az örök élte szempontjából. Személyes ítélet a halált követően, valamint következményei. A pokol létezése, és körülményei, feltételei, a kárhózzal kapcsolatos kérdések. A tisztítóhely létezése, lényege és feladata. A menny létezése, a boldogság mibenléte, tartama, elemei, megnyilvánulásai. A feltámadás fogalmai, jelentősége. A végső ítélet fogalma, érvénye.	A források alapján bemutatni az Egyház hitében az adott hittételeket. A szövegekből kiemelni a lényeget. Kérdésekre felelni a szövegek alapján. Kérdések megfogalmazása.	Történelem, egyháztörténet, filozófia, liturgia.

A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése			

A továbbhaladás feltételei

Ismerje meg és tudatosítsa a tanuló, mi a hit tartalma, mire épül a kereszténység, mi a kapcsolata az örök élet valóságával.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- házi dolgozatok;

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

HITTAN

11. évfolyam

Célok és feladatok

Az üdvtörténet erkölcsi tanulságainak feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy a konkrét ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni „álomnak” (az éthosznak, a belső embernek, az istenképiségnek) fölfedezése és szabad megvalósítása avégett, hogy az így beteljesült személy „el tudja majd viselni” az Istennel való találkozás leírhatatlan örömét. Egyben rámutatunk a személyre szóló isteni elgondolást szétziláló bűn veszélyeire és arra a tényre, hogy a lényünket romboló bűn okozta károk helyreállítása csak Jézus Krisztus megváltói halála és feltámadása által lehetséges.

A személytelen követelmény-etikák és az önmegváltást sugalló, pszichologizáló erénytanok szemléletmódját elkerülve az erkölcsi életet a háromszemélyű Isten hívására válaszoló önmegvalósítási folyamatnak tekintjük. Ily módon „érdekeltté” tesszük a tanulót, hiszen az ő személyes boldogságának lehetőségéről és eléréséről beszélünk. Segítjük őt a hamis istenképek (Isten mint bíró, ellenőr, felügyelő stb.) fölszámolásában, s ugyanakkor arra bátorítjuk, hogy kicsiny üdvtörténetének bűnös kudarcaiban mindig bizalommal nyíljon meg az érte meghaló, feltámadó és személyiségét teljessé tenni akaró Jézus Krisztus felé.

11. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
74 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
	Bevezetés az erkölcsstanba		1
1.	Hívás és válasz az erkölcsi igényre	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
2.	Az igazság és szeretet útján	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10 2 12
3.	Szerelem, házasság, család	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	11 2 13
4.	Az ember felelőssége az életért	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	11 2 13
5.	A közélet gyógyítása	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	11 2 13
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7
	Összesen		74

Hívás és válasz az erkölcsi igényre (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Társadalmi érzékenység fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Képi információ feldolgozása Esztétikai érzék fejlesztése	Bevezetés az év munkájába: az erkölcsani ismeretek fontosságának tudatosítása a személyes és közösségi együttműködésre vonatkozóan Az erkölcsi törvény;a lelkiismeret és nevelése;a felelős szabadság;a döntések;érzület és szándék;a szenvedélyek;a bűn;megtérés és bűnbocsánat;az erények;az erkölcsi tudat bontakozása;az önnevelésről;okkultizmus és new age Az erkölcsös élet, morális és etika, valamint az éthosz fogalma Az erkölcsstan mint személyes üdvtörténetünk útmutatója	Páros és csoportos gyűjtőmunka: problémás erkölcsani esetek, kérdések gyűjtése; szemléltetési lehetőség: fényképek kiegészítik az emberiség nagy problémáit jelentő eseményeket, helyzeteket Ismeretek közös jegyzetelése	Történelem Etika Fotóművészet Informatika

Az igazság és szeretet útján (2. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése	Az igaz beszéd, a hűség, a becsület, a szépség, az ünnep, a hit, hithirdetés és hitre nevelés, tolerancia, hit és ökumenizmus, a hit az ateizmus terjedésének korában, a hívő remény, a igazság cselekvése szeretetben, a barátság, mások üdvösségének szolgálata, a szeretetlenség	Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Ismeretek közös jegyzetelése Aktualizálás: gyűjtőmunka az interneten: olyan tragikus emberi sorsok, események keresése, amelyekben a sok szörnyűség ellenére is megmutatkozik az emberi jóság és erény	Irodalom Informatika Fotóművészet

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Testi, lelki egészség</i> Az empátia és a harmónia képességének fejlesztése		A tanultak aktualizálása: az újrakezdés lehetősége adott, összevetés a bibliikum során tanultakkal.	

Szerelem, házasság, család (3. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analogiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	A szexualitás, a házasságon kívüli nemi élet értékelése, a házasság, a házasság szerelem termékenysége, a családi élet, a házasság fölbonthatatlansága, fölkészülés a házasságra, párválasztás	A Szentírás, továbbá egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Ismeretek közös jegyzetelése	Irodalom

Az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség <i>Testi, lelki egészség</i> Az empátia és a harmónia képességének fejlesztése		Aktualizálás: vita-játék segítségével annak feltérképezése, mekkora hatása, milyen következményei vannak a bűnös emberi döntéseknek	

Az ember felelőssége az életért (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése	Az emberi élet értéke és tisztelete, az ölés tilalma, egészség és gyógyítás, a magzati élet védelme, mesterséges megtermékenyítés, géntechnika erkölcsi problémái, a szervátültetés kérdése, AIDS, haldoklás és halál, halálbüntetés kérdése	A Szentírás, továbbá egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Ismeretek közös jegyzetelése	Irodalom Tánc és dráma

Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése		Aktualizálás: vita-játék segítségével annak feltérképezése, mekkora hatása, milyen következményei vannak a bűnös emberi döntéseknek	

A közélet gyógyítása (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése	Személy és társadalom, részvétel a társadalmi életben, az állam, a politika, a gazdaság, a tulajdon, a munka, vállalkozói erkölcs, a szociális problémák történelmi órája, a béke, háború, a környezet védelme, a kultúra fejlesztése,	Az egyházi, zsinati dokumentumok értő olvasása; értelmezése tanórai beszélgetés keretében Ismeretek közös jegyzetelése	Irodalom Történelem Informatika

Szociális és állampolgári kompetencia <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az önértékelés, az empátia, a nyitottság, a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése A környezettudatosság és egészségtudatosság fejlesztése <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i> Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése		Aktualizálás: vita-játék segítségével annak feltérképezése, mekkora hatása, milyen következményei vannak a bűnös emberi, közösségi, társadalmi döntéseknek	

A továbbhaladás feltételei

Az üdvtörténeti erkölcsstan segítse a tanulót annak az igazságnak belátásában, hogy az Isten által „öröktől fogva megálmodott” személyiségünk (az éthosz) megvalósítása nem azért fontos, mert ennek elmaradása esetén „Isten megbüntet”, hanem azért, hogy felkészülhessünk a Vele való találkozás boldogságának „elviselésére”. Egyúttal azt is szívünkbe akarta vésni, hogy ha bűneinkkel szétziláljuk a bennünk levő isteni vázlatot, mindig bizalommal forduljunk Jézushoz, mert egyedül ő tudja „restaurálni” Isten bennünk rejtőzködő képét. Továbbá legyen képes az egyház tanításának megismerésére és továbbadására.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése.

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

HITTAN

12. évfolyam

Célok és feladatok

A különféle korokból vett szemléletes képek segítségével bemutatjuk, hogy az egyház történelme a Jézus Krisztusban kezdődő újszövetségi üdvtörténet folytatása. A történelem fonákjának (emberi és empirikus oldalának) bemutatása közben hívő szemmel a történelem színét (az isteni gondviselést jelentő oldalát) is látva rámutatunk, hogy az egyház életének valamennyi történésében Isten működik, és az eseményeken keresztül Ő készíti elő az emberiség üdvösségét.

A tanulót azáltal, hogy a történelmi eseményeket mindig az üdvösségünket munkáló Istennel hozzuk kapcsolatba, hozzászoktatjuk ahhoz, hogy saját életének eseményeiben is föl tudja fedezni Isten közeledését (az üdvtörténet a keresztény élet tanítómestere).

12. évfolyam

Óraszám: 2 óra/hét
64 óra/év

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakörök		Óraszám	
	Bevezetés – Az egyház története	4	
1.	Az egyház története az I. Nikaiai Zsinatig (100-tól 325-ig)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
2.	Az egyház története az I. Nikaiai Zsinattól a II. Nikaiai Zsinatig (325-től 787-ig)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
3.	Az egyház története a II. Nikaiai Zsinattól a IV. Lateráni Zsinatig (787-től 1215-ig)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
4.	Az egyház története a IV. Lateráni Zsinattól a Trienti Zsinatig (1215-től 1545/63-ig)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
5.	Az egyház története a Trienti Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig (1545/63-től 1962/65-ig)	témafeldolgozás <i>összefoglalás, ellenőrzés</i>	10
		8 2	
	Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások		3
	<i>Év végi ismétlés, összefoglalás</i>		7
	Összesen		64

Bevezetés – Az egyház története

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Társadalmi érzékenység fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Ismeretszerzés, rendszerezési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A beszédkészség fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Képi információ feldolgozása Esztétikai érzék fejlesztése	Bevezetés az év munkájába: az egyháztörténet fontossága az egyéni és a közösségi élet eseményeinek értelmezésében Bevezetés az egyház történetébe: az egyház története mint Isten népének története Az egyháztörténet fogalma	Gyűjtőmunka: az ismertebb szentek életének, illetve a híresebb egyháztörténeti eseményeknek felelevenítése; híres szenteket bemutató festmények/fényképek alapján a személyek felismerése, azonosítása Tanórai beszélgetés az üdvtörténetről – a történelmen végighúzódó isteni hívás felismerése Ismeretek közös jegyzetelése	Történelem Szociológia Képzőművészetek

Az egyház története az I. Nikaiai Zsinatig (100-tól 325-ig) (1. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése	Történeti bevezetés az egyház ókorának történetébe (Kr. u. 100-tól 325-ig) Az egyház ókorának története mint üdvtörténet Az isteni bátorítás jelei az üldözés idején és a kereszténységet üldöző hatalom szemléletmódjának gyökeres változása (313-ig) A jézusi igazság győzelme az I. Nikaiai Zsinaton (325; az arianizmus bemutatása)	Előzetes történelmi ismeretek felelevenítése Önálló jegyzetelés Tanórai beszélgetés az ókori egyházüldözés jellemzőiről Korabeli zsinati dokumentumok egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés Az olvasott zsinati szövegek aktualizálása: az isteni munkálkodása az ember életében	Történelem

Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése			

Az egyház története az I. Nikaiai Zsinattól a II. Nikaiai Zsinatig (325-től 787-ig) (2. témakör)			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció <i>A tanulás tanítása</i> Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Rendszerezés és oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése	Történeti bevezetés: az I. és II. Nikaiai Zsinat ideje (Kr. u. 325-től 787-ig)	Csoportmunka: a történelmi események feltárása – forrás: egyháztörténeti szakkönyvek és lexikonok A csoportmunkák eredményeinek jegyzetelése Tanórai beszélgetés az ókori egyházatyák megfontolásairól	Európai történelem Állampolgári ismeretek

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Hatékony, önálló tanulás Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> A társadalmi érzékenység és az önértékelés képességének fejlesztése	Az isteni világ jelei a remeték és a korai szerzetesek életében a Khalkédóni Zsinatig (451) Az isteni üzenet az egyházatyák műveiben (pl. Szent Ágoston Isten állama című művében) Az evangélium erejének megmutatkozása a szerzetesség elterjedésében (Szent Benedek) Az egyházi állam létrejöttének okai s az isteni vezetés jelei szent pápák működésének (756-ig)	A korabeli szerzetesek és pápák által megfogalmazott szövegek egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés Az olvasott szövegek aktualizálása: válasz Isten hívására – a felebaráti szeretet gyakorlása társadalmi szerepvállalással	

<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Az esztétikai érzék és a harmónia képességének fejlesztése	Szent István és az Árpád-házi szentek Jézus evangéliumának szolgálatában A kettős egyházszakadás tényében (1054; 1130) rejlő isteni figyelmeztetés A félreértett evangelizáció és a helyes tanúságtevés (keresztes hadjáratok, inkvizíció – új szerzetesrendek; Domonkos, Assisi Ferenc) a IV. Lateráni Zsinatig Istenkeresés a skolasztikában és a misztikában	A korabeli zsinati szövegek, illetve a szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés Az olvasott szövegek aktualizálása: a szegény és hátrányos helyzetű emberek Isten barátai A középkori szenteket ábrázoló képzőművészeti alkotások szemlélése, hatásukat tükröző zenedarabok hallgatása Látogatás román kori vagy gótikus templomba	

Az egyház története a IV. Lateráni Zsinattól a Trienti Zsinatig (1215-től 1545/63-ig) (4. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Társas aktivitás, a szervezőképeség, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Anyanyelvi kommunikáció A lényeg kiemelése és az összehasonlító képesség fejlesztése A szóbeli és írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése Digitális kompetencia IKT alkalmazási képességének fejlesztése <i>A tanulás tanítása</i> Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértének és a szóbeli szövegalkotás készségek fejlesztése	Történelmi bevezetés a reformáció korszakába (Kr. u. 1215-től 1545/63-ig) A reformáció értékeiben és negatívumaiban rejlő isteni üzenet: forradalom helyett belső megújulás A Trienti Zsinat (1545/63) a megújulás szolgálatában A misszionáló egyház Jézus örömhírének hiteles hordozói: Avilai Teréz, Loyolai Ignác, Néri Fülöp, Borromeo Károly, Kalazanci József, Pázmány Péter stb.	A reformáció és az ellenreformáció korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés	Történelem Európai és magyar történelem Irodalom Tánc és dráma Számítástechnika

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése		Az olvasott szövegek aktualizálása: bibliodráma módszerrel, vita-játék a különböző felekezetek tanainak és képviselőinek, illetve a katolikus tanításnak megértésére	

Az egyház története a Trienti Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig (1545/63-tól 1962/65-ig) (5. témakör)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Digitális kompetencia IKT képességének fejlesztése Forráskezelés és információkezelés képességének fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Anyanyelvi kommunikáció Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Az etikai érzék, az empátia és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése <i>Testi, lelki egészség</i> Az egészségtudatosság fejlesztése	A felvilágosodás korának történeti háttére (Kr. u. 1545/63-tól 1869/70-ig) A felvilágosodás fény- és árnyoldalairól sugárzó jézusi üzenet Az egyház a francia forradalom (1789) előtti és utáni időszakban A forradalom utáni katolikus megújulás: Viennai János, Newman kardinális, Karolina Gerhardinger, Don Bosco stb.	A felvilágosodás korából származó néhány kép alapján a korszak jellemzőinek felelevenítése Tanórai beszélgetés a felvilágosodás kora egyházának jellemzőiről A felvilágosodás korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés Az olvasott szövegek aktualizálása: pusztán a ráció nem ad boldogságot az embernek	Történelem Művészettörténet Informatika Képzőművészetek

Anyanyelvi kommunikáció <i>Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra</i> Szóbeli szövegek alkotásának, megértésének és a forráshasználat képességének fejlesztése Hatékony, önálló tanulás <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Rendszerezési és jegyzetelési képesség fejlesztése A szóbeli szövegek megértésének és a szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése Az oksági gondolkodás képességének fejlesztése Analógiák felismerése, keresése és kialakítása képességének fejlesztése Az olvasott szövegértés képességének fejlesztése A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése	Történelmi bevezetés a 19-20. század fontosabb eseményeibe Az európai forradalmak és az I. Vatikáni Zsinaton (1869/70) megfogalmazódó isteni üzenet Az isteni hívásra válaszoló tanúságtevők Lisieux-i Teréz, Batthyány-Strattmann László, Edith Stein, Maximilian Kolbe Az áteredő bűn szövevényében vergődő emberiség (a két világháború, a fasizmus és a kommunizmus) – és a II. Vatikáni Zsinat (1962/65) mint Jézus örömhírének tolmácsolója Az ökumenikus törekvések mint a Lélek munkálkodásának tanújelei	Előzetes történelmi ismeretek felelevenítése Önálló jegyzetelés Tanórai beszélgetés a 19-20. század egyházának jellemzőiről Az I. és II. Vatikáni Zsinat korához tartozó szövegek, illetve szentek és szerzetesek írásaiból vett szemelvények egyéni irányított olvasása Tanári irányítással szövegértelmezés Önálló jegyzetelés	Történelem Informatika Filmművészet

Szociális és állampolgári kompetencia <i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> A döntésképeség és a pozitív gondolkodás képességének fejlesztése Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> Társas aktivitás, a társadalmi érzékenység, a felelősségérzet és a döntésképeség fejlesztése Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség <i>Testi, lelki egészség</i> A kapcsolatba hozás és az esztétikai érzék képességének fejlesztése		Az olvasott szövegek aktualizálása: a türelem és megértés szerepe az emberi közösségekben Szemléltetés: egy kiemelkedő 20. századi hitvalló életét feldolgozó játékfilm megtekintése	

A továbbhaladás feltételei

A tanuló ismerje meg az egyház történetének az üdvösség hirdetésében jelentős eseményeit. Tudatosítsa, hogy az egyház történelmében az emberi bűnök ellenére is fölfedezhető annak a Jézus Krisztusnak jelenléte, aki ígérete szerint tanítványával marad a világ végezetéig. Legyen tudatában, hogy az egyház történelme üdvtörténet, mert annak a Feltámadottnak hirdetője, közvetítője, aki a Lélek által az egyházban és az egyház közvetítésével akarja teljessé tenni az Atya üdvözítői művét.

A tanulók értékelésének formái

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet (tartalom, összefüggések, a szaknyelv megfelelő használata);
- rövid beszámoló az egyénileg vagy csoportmunkában végzett gyűjtőmunka tapasztalatairól, azok magyarázata;
- kiselőadás az olvasottakról stb.;
- vita, érvelés.

Írásbeli munka

- témazáró dolgozatok, rövid írásbeli feleletek;
- önálló fogalmazás írása;
- házi dolgozatok;
- füzet vezetése;

Az értékelés előre megadott szempontok alapján, pontosan meghatározott, a tanulók által is ismert követelmények alapján történjen.

T a r t a l o m

9. évfolyam	3
10. évfolyam.....	19
11. évfolyam.....	27
12. évfolyam.....	36